

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

תוכן

- א. מצא תכריך של שטרות או אגודה של שטרות הרי זה יחזיר.....2
- ב. סימנין דאורייתא ... דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי לאו בסימנין.....3
- ג. סימנין וסימנין יניח סימנין ועדים ינתן לבעל העדים סימנין וסימנין ועד אחד עד אחד כמאן דליתיה דמי ויניח.....4
- ד. עדי אריגה ועדי נפילה תנתן לעדי נפילה ... מדת ארכו ומדת רחבו ... ומדת גמיו ... ומדת משקלותיו.....5
- ה. הוא אומר סימני הגט והיא אומרת סימני הגט ינתן לה ... נקב יש בו בצד אות פלוני ... סמני החוט ... במדת ארכו ... בחפיסה ינתן לו.....6
- ו. ועד מתי חייב להכריז ... שלש רגלים ואחר הרגל האחרון שבעה ימים כדי שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד.....7
- ז. שואלין את הגשמים ... בשבעה בו (שהוא) חמישה עשר יום אחר החג כדי שיגיע אחרון שבארץ ישראל לנהר פרת.....8
- ח. כי מכריז גלימא מכריז.....10
- ט. רגל ראשון אומר רגל ראשון רגל שני אומר רגל שני רגל שלישי אומר סתם ואמאי לימא רגל שלישי דלא אתי לאחלופי בשני.....10
- י. משחרב בית המקדש שיבנה במהרה בימנו התקינו שיהו מכריזים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ומשרבו האנסים התקינו שיהו מודיעין לשכיניו ולמיודעיו ודיו.....10
- יא. משרבו האנסין דאמרי אבידתא למלכא.....11
- יב. אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבדה לו אבידה נפנה לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם זה עומד ומכריז וזה עומד ונותן סימנין.....12
- יג. אמר את האבידה ולא אמר סימניה לא יתן לו ... לא אמר סימנין מובהקין דידה ... משרבו הרמאין התקינו שיהו אומרים לו צא והבא עדים דלאו רמאי את וטול.....12
- יד. מסתברא לא מייתי איניש חובתא לנפשיה.....13
- טו. כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימכר ... מה יהא בדמים ... ישתמש בהן לפיכך אם אבדו חייב באחריותן.....13
- טז. כל דבר שעושה ואוכל כגון פרה וחמור מטפל בהן עד שנים עשר חדש מכאן ואילך שם דמיהן ומניחן.....14

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

יז. עגלים וסייחין מטפל בהן שלשה חדשים ... אווזין ותרנגולין מטפל בהם שלשים יום ... וכל דבר שטיפולו מרובה משכרו מטפל בהן שלשה ימים ... הא דרעיא והא .. הא ברברבי הא בזוטרי.....15

דף כח.

א. מצא תכריך של שטרות או אגודה של שטרות הרי זה

יחזיר

כבר התבאר לעיל דף כ. שהמוצא דבר הקשור בקשר משונה¹, הקשר הוא סימן. ודברים² שיתכן שהמוצא יתן סימן במנינם, הרי זה סימן, וגם מנין אינו סימן אלא בדרך הינוח ולא בדרך נפילה. כיון שאינו יודע אם נפלז בבת אחת.

לפיכך המוצא שטרות אם מצא יותר משטר אחד, יש אומרים³ שאם הם שני שטרות אינו חייב להכריז, ואם הם שלשה או יותר כרוכים יחד, יכריז שטרות מצאתי, וצריך האובד ליתן סימן במנין השטרות⁴ ויחזיר לו⁵, ואם הם כרוכים בקשר משונה, אפילו בשנים יכריז והאובד יתן סימן הכריכה⁶. אולם אם אינם כרוכים יחד שאם אינם כרוכים אף המנין אינו סימן, שסובר האובד שנפלו אחדים, ומתוך כך מתייאש.

¹ שו"ע סימן רסב סעיף יז, אבל קשר שדרך כולם לקשור כן אינו סימן, שו"ע סימן רס סעיף י.

² שו"ע ונו"כ רסב ג.

³ שו"ע ונו"כ שם י.

⁴ משמע מפירש"י שצריך ליתן שני סימנים, גם מנין השטרות וגם סימן הכריכה, אבל הרא"ש כתב שא"צ רק לסימן מנין, ומה שהצריכו כרוכין ואגודין, שאל"כ גם מנין אינו סימן שסובר האובד שלא נפלז ביחד ולא יוכל ליתן סימן מנין ומתייאש, והמאירי פירש הסוגיא בענין אחר, עיין שם.

⁵ וכדעת הרא"ש, וא"צ ליתן סימן הכריכה שלשיטתו אין הכריכה סימן אלא כדי שנדע שהמנין הוא סימן, שאם אינם כרוכים אף המנין אינו סימן, שסובר האובד שנפלו אחדים, ומתוך כך מתייאש.

⁶ אורים ס"ק כט לדעת הרא"ש, ובס"ק כח כתב שה"ה אם לא הכריז כתיקון חז"ל אלא הכריז אבידה מצאתי ואמר זה שני שטרות מצאתי, אפילו בשנים הוי מנין סימן, אלא שחז"ל תיקנו להכריז שטרות כדי לקרב הדבר שיוכל האובד לחפש בעסקיו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

ויש אומרים⁷ שאם השטרות של לוח אחד ומלוה אחד, והם שלשה או יותר, אם נתן סימן המנין ינתן לו, אבל סימן בכריכה אינו מועיל, ויש אומרים⁸ שלשיטה זו צריך ליתן סימן המנין וגם סימן הכריכה, אבל בשני שטרות לעולם אינו חייב להכריז⁹.

ב. סימנין דאורייתא... דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי לאו בסימנין

כבר התבאר לעיל דף כז: הסימנים המובהקין¹⁰ סומכין עליהם ודנין על פיהם בכל מקום דין תורה, והמדה או המשקל או המנין או מקום האבדה סימנין מובהקין הן.

⁷ רמ"א שם בדעת הרמ"ה שם"ל דאף על גב דקיי"ל קשר או מנין לחוד הוי סימן, הכא בעינן מנין עם כריכה או קשירה, ומעמו, דהנך תרי שטרי דחד לוח ומלוה אינון ושמא בפעם אחת פרע הלוח, והמלוה נתנם לו כרוכין ולכך ידע שהן כרוכין (ולכן אינו מועיל מה שהמלוה נותן סימן הכריכה), או כשלוה הלוח וכו' ונתן לו השטרות כרוכין (ולכן אין הלוח יכול ליתן סימן הכריכה) ואותו שכרן מכיר בכריכתו והאחר (זה שיתכן שממנו נפל) לא נתן אל לבו, ולכן צריך מנין עם הכריכה והקשירה, והני מילי כשאין שניהם לפנינו, אבל אם הם לפנינו ואחד יודע בכריכה או בקשירה או המנין והאחר אינו יודע לא זה ולא זה, נותנין למי שידע, ע"כ. ובדרכי משה כתב שאה"נ סימן המנין לחוד מספיק, אלא שסימן הכריכה אינו מספיק, ולכן אמרו בגמרא דוקא בשלשה, שבפחות משלשה אין מנין סימן, והטעם שעל המנין נותן לבו להפרידם אבל על הכריכה אינו נותן לבו לשנות הכריכה, והב"ה האריך ליישב שיטת הרמ"ה ומסיק שבשלשה דברים פליג הרמ"ה על הרא"ש, הא' בשלשה שטרות ס"ל להרא"ש שלעולם מחזיר למי שנותן סימן מנין, ואילו להרמ"ה אם האחד בא לב"ד ונותן סימן הכריכה והשני לא בא כלל הרי זה הוכחה שלא ממנו נפל וינתן לנותן סימן הכריכה, אבל בב' שטרות אין זה הוכחה, שאפשר שידע שבשנים אין מנין סימן ולכן לא בא כלל, ולכן לא ינתן לבעל סימן הכריכה. הב' לדעת הרמ"ה דוקא בלוח ומלוה אחד יש לחלק כן, אבל בשני לווים ומלווים, אפילו בשנים סימן הכריכה סימן טוב הוא, ויכריז שטרי מצאתי ומי שיתן סימן הכריכה מחזירין לו, ואילו להרא"ש לעולם בשנים אין מכריזין כלל. והג' שלשיטת הרמ"ה כשאין שניהם לפנינו, והיינו כשבא המוצא לב"ד אומרים לו שבשנים לא יכריז לפי שאין הכריכה סימן, אבל כשבאים הלוח והמלוה לב"ד ומבקשים להכריז על השטרות וידוע לב"ד שהאחד יודע סימן אחד אפילו בסימן הכריכה לבד והשני אינו יודע כלל, מכריזין, ואם יבא המוצא יאמרו לו להחזיר לוח שנותן סימן הכריכה, ולהרא"ש אין כריכה סימן כלל.

⁸ ש"ך ס"ק כז וס"ק לא.

⁹ לכ"ע, שהרי כריכה לחוד אינו סימן, ומנין אינו סימן בפחות מג', ועי' לעיל מ"ש בשם התומים.

¹⁰ רמב"ם שם פרק יג הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ץ 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

וכבר התבאר במסכת יבמות דף קכ. שאין מחזירין אבידה אלא בסימנים מובהקים¹¹, כגון מדה, משקל או מנין או מקום, וכל שכן סימן גמור, כגון שאומר שיש נקב במקום מסוים¹², אבל צבע החפץ אינו סימן¹³.

מדין תורה מחזירין אבידה למי שבא ונותן סימן¹⁴, אלא אם כן הוא מוחזק רמאי שי"א שאין מחזירין לו רק על פי עדים שהחפץ שלו. ויש אומרים¹⁵ שמדין תורה מחזירין לסתם בני אדם אפילו בסימן צבע החפץ, ומי שהוא מוחזק רמאי אין מחזירין לו רק בסימן מובהק.

התקינו חז"ל שלסתם בני אדם אין מחזירין עד שיביא עדים שאינו רמאי¹⁶, או שמוחזק לנו שהוא תלמיד חכם, ואז מחזירין לו בסימנים מובהקים, ואף בזמן הזה יש דין תלמיד חכם לענין זה¹⁷, ויש אומרים שבסימן גמור מחזירין אפילו לסתם בני אדם¹⁸. ואם מביא עדים שאינו רמאי, או שהוא מוחזק בתלמיד חכם, מחזירין לו בסימן מובהק, ואם הוא ודאי רמאי אין מחזירין אלא על פי עדים.

ג. סימנין וסימנין יניח סימנין ועדים ינתן לבעל העדים סימנין וסימנין ועד אחד עד אחד כמאן דליתיה דמי ויניח

¹¹ שו"ע ונו"כ הו"מ רסז ז יד

¹² סמ"ע שם ז

¹³ לשון המגיד משנה [פ"ג מגזילה ואבידה ה"ג] דג' מיני סימנים הן, סימן נקב בצד אות פלוני והדומה לו, והוא סימן מובהק גמור הנחשב בשאר דברים כעדים. וסימן ארוך וגוץ ומשקל ומקום, הוא סימן בינוני והוא סימן מובהק סתם מיקרי, ומיניה איירי הרמב"ם והמחבר כאן, וקאמר [ראה רמב"ם שם ה"ה] שמחזירין עליה האבידה מדין תורה [וכמ"ש בסעיף ז']. וסימן חיוור וסומק, אינו מיקרי סימן מובהק כלל. וילפינן ליה מקרא שנאמר [דברים כ"ב ב'] עד דרוש אחיך, ודרשו רז"ל [ב"מ כ"ח ע"ב] דרוש להבא לומר שלי הוא שלא יהא רמאי, ומדאורייתא כשיתן סימן מובהק תו לא חיישינן שהוא רמאי. וזה שמסיק [בסעיף ו'] וקאמר בראשונה כו', ור"ל שדינו כדין תורה אא"כ הוחזק רמאי שבו החמיר להצריכו עדים [ואי סגי בודאי רמאי באומר נקב יש בצד אות פלוני או לא, עיין דרישה [שם] בזה], ומשרבו הרמאים התקינו שלא להחזיר לסתם בני אדם אא"כ יביא עדים שהוא שלו או שיביא עדים שאינו רמאי, [וחוזר הדין לדין תורה להחזירו לו בסימנים מובהקים. סמ"ע שם ז. ועיי"ש בש"ך ב שארוך וגוץ לא הוי סימן כלל]

¹⁴ שו"ע ונו"כ שם ה ו ומ"ז שם

¹⁵ רמ"א שם ו על פי הסמ"ע והש"ך שם ג הולק

¹⁶ שו"ע שם ו וסמ"ע שם, ולדעת הרמ"א לשיטת הסמ"ע אפילו בזמן הזה מחזירין בסימן מובהק אפילו לודאי רמאי.

¹⁷ ש"ך שם ב וכן פסק בשו"ע הרב

¹⁸ הכרעת הש"ך שם וכן נראה דעת המ"ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

באו שנים ונתנו סימנים¹⁹, או ששניהם הביאו עדים²⁰, לא יחזיר לשום אחד, אלא יהא מונח עד שהאחד יודה לחבירו²¹, או ישבע אחד לחבירו²², או שיביא האחד עדים²³, שסימנים במקום עדים לאו כלום הוא, אפילו אינם מעידים שנפל ממנו אלא שמכירים שהיה שלו²⁴.

הביאו שניהם עדים והאחד נותן גם סימנים, יהא מונח²⁵.

נתנו שניהם סימנים ואחד הביא גם עד אחד, יש אומרים²⁶ שהעד אחד כמי שאינו, ויהא מונח, ויש אומרים²⁷ שזה שלא הביא רק סימנים ישבע שהוא שלו ויניח, ואם לא ישבע ינתן לזה שהביא העד.

ד. עדי אריגה ועדי נפילה תנתן לעדי נפילה ... מדת ארכו ומדת רחבו ... ומדת גמיו ... ומדת משקלו

מצא שמלה²⁸ וכיוצא בו, וזה הביא עדי אריגה שארגוה לו וזה הביא עדי נפילה שנפלה ממנו, ינתן למביא עדי נפילה דשמא האחד מכרה לזה.

נתנו שניהם סימנים אלא שהאחד נתן סימן אחד והשני סימן אחר, אם אחד מהסימנים מדויק יותר לפי ראות עיני הדיין, ינתן לו²⁹.

¹⁹ שו"ע ונו"כ רסו ה

²⁰ סמו"ע שם יא

²¹ ומ"ש בשו"ע או יעשה פשרה ביניהם אין כוונתו שהמוצא יעשה פשרה, אלא כמ"ש הש"ך סק"ה בשם הש"ג באם הסכימו שניהם לחלוקה.

²² ש"ך שם בשם הש"ג, ואם שניהם רוצים ליטעו יניח.

²³ רמ"א שם

²⁴ שו"ע ונו"כ שם מ, ואין חוששין שמא מכרו, ומחזירין לבעל העדים אפילו אינו נותן סימנים והשני נותן סימנים.

²⁵ רמ"א שם ה, ועיי' ש"ך סק"ו ובנה"מ שם.

²⁶ שו"ע ונו"כ שם י

²⁷ רמ"א שם

²⁸ שו"ע ונו"כ שם יא

²⁹ עיי' שו"ע סימן רסו סעיפים יא – יד שבזה נתן מדת ארכה וזה נתן מדת רחבה, ינתן למי שנותן מדת ארכה, שמדת רחבה אפשר לשער כשהיה בעליה מתכסה בה ושמא רמאי הוא הנותן מדת רחבה, אבל מדת ארכה אינו יכול לשער. זה נתן מדת ארכה ורחבה והשני נותן מדת משקלה, ינתן לבעל המשקל, שאין דרך לשקול הטלית, לפיכך הוי משקל סימן מובהק יותר מסימן ארכה ורחבה. זה אומר כך ארכה וכך רחבה וזה אומר ארכה ורחבה יחד כך וכך אבל אינו יודע כמה באורך לבדו וכמה ברוחב לבדו, ינתן למי שאומר כך ארכה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

**ה. הוא אומר סימני הגט והיא אומרת סימני הגט ינתן לה
... נקב יש בו בצד אות פלוני ... סמני החוט ... במדת
ארכו ... בחפיסה ינתן לו**

כבר התבאר לעיל דף יח: ודרף כזו: שהמוצא גט אשה בשוק³⁰, אם האשה נותנת בו סימן כגון שאומרת נקב יש בו בצד אות פלונית, ואומרת שכבר נתגרשה בו וממנה נפל, יחזירוהו לה, אפילו אם הבעל מכחישה ואומר שממנו נפל ולא גירשה מעולם אלא שצוה לכותבו ועדיין לא נתנו לה, ואפילו גם הוא נותן בו סימן, אפילו הכי נותנין לה³¹.

אבל אם אמרה, הגט היה ארוך או קצר, ואינה מכוונת מדתו, או החוט לבן או שחור, או שאמרה שהוא מונח בחפיסה, אינו סימן להחזירה לה על ידו.

ואם אינה נותנת בו סימן והבעל מכחישה, לא יתנוהו לא לו ולא לה³², וכיון שאינה יודעת בו סימן יש לחוש שמא גט זה של אשה אחרת הוא ששמה ושם בעלה שוין לשמה ושם בעלה.

ואם הבעל מודה שכתבו ואומר שיתנוהו לה להתגרש בו מעתה, אם נמצא במקום שאין חשש שמא של איש אחר הוא³³, על הדרך שנתבאר, יתנוהו לה ותתגרש בו מעתה, ואם לאו לא יתנוהו לה.

וכך רחבה. ועיין בסמ"ע שם יג ובש"ך י שהביא מס' ת"ח כתב דהיינו דוקא בזמן התלמוד אבל עכשיו הוא להפך שמדת אורכו אפשר לשערו וכן משמע לכאן בסמ"ע ס"ק י"ג ומדברי כל הפוסקי' והאחרוני' ל"נ כן ונראה שזה תלוי בראיות עיני הדיין ולפי המלבוש ודרך הלבישה. וכן בס"ק יב כתב נראה דהכל לפי ראות עיני הדיין ולפי הדרך שעושים המלית.

³⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קנג

³¹ דמה שהוא נותן בו סימן אינו כלום, שהרי הוא צוה לכותבו והיה בידו קודם שנתנו לה, אבל היא אם לא שנתנו לה כבר מהיכן ידעה הסימן.

³² אף על גב דקיימא לן [כתובות כב ע"ב] אשה שאמרה לבעלה גרשתני נאמנת דחוקה אין האשה מעיזה פניה בפני בעלה, הני מילי כשאין בעולם שום דבר המסייעה, או ודאי אינה מעיזה, אבל כשיודעת שיש גט בעולם המסייעה מעיזה ומעיזה וסומכת על הגט המסייע,

³³ ב"ש שם א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

גם במקום בו השיירות מצויות והוחזקו שנים ששמותיהן ושמות נשותיהן שוין, ועבר זמן מרובה, אם יאמרו העדים אנו מכירין את הגט שיש לנו בו סימן מובהק כגון שיש בו נקב בצד אות פלונית וכה"ג, ובעדים כשר אפילו אינן אומרינן הסימן עד אחר שיראו אותו, שבשנים אין חוששים שטועין בסימנין.

וכן אם יש לו סימן מובהק בגט, או מצאו בכלי שהיה בו הגט ויש לו סימן בכלי, ויודע שלא השאילו לאחר³⁴, אפילו מצאו במקום שיירות, ועבר אדם שם והוחזקו שנים ששמותיהן ושמות נשותיהן שוין³⁵, הרי זה כשר.

אולם כשאומר הסימן אינו מועיל אלא א"כ יאמר אותו קודם שיראה הגט, אבל לאחר שראהו אינו נאמן לתת בו סימן, שמא ראה הסימן עכשיו כהרף עין ואומר³⁶.

נקב אצל תיבה פלונית אינו נחשב כסימן מובהק³⁷.

ו. ועד מתי חייב להכריז... שלש רגלים ואחר הרגל האחרון

שבעה ימים כדי שילך לביתו שלשה ויחזור שלשה ויכריז

יום אחד

בראשונה כל מי³⁸ שמצא אבדה היה מכריז עליה שלשה רגלים, ואחר רגל האחרון בשבעת ימים מכריז פעם רביעית, כדי שילך השומע לביתו בשלשה ימים וימשש את כליו ויחזור בשלשת הימים וימצא זה המכריז מכריז בשביעי. וי"א³⁹ שהמאבד יכריז יום אחד ביום השביעי שאיבד, ויאמר אלו סימניה.

³⁴ שאם השאילו חיישינן שמא מהאחר נפל ושל איש אחר הוא

³⁵ ב"ש שם ט

³⁶ ולא דחשדינן ליה שישקר במזיד לומר שהוא שלו ואינו שלו, שאין ישראל חשודין בזה להכשיל ולקלקל אשת ישראל במזיד, אלא דחיישינן שמא הוא סבור בסברה חזקה שהוא שלו, מפני שאינו יודע שיש כאן אחר ששמותיו כשמות שבגט זה, או יודע, ואין נראה לו להושי לזה לומר שנזדמן שנאבד גט כזה ממש מאיש אחר, שזה דבר שאינו מצוי, ולכך אומר על הסימן הזה שרואהו שראהו כבר.

³⁷ ב"ש שם ו

³⁸ רמב"ם הלכות גולה ואבדה פרק יג הלכה ח

³⁹ רש"י בסוגיא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ז. שואלין את הגשמים ... בשבעה בו (שהוא) חמישה עשר יום אחר החג כדי שיגיע אחרון שבארץ ישראל לנהר פרת

כבר התבאר במסכת תענית דף ד: ודרף י. שמתחילין לשאול בארץ ישראל וְתַן טַל וּמָטָר לְבִרְכָה מְלִיל ז' במרחשון, לפי שהיא ארץ הרים וצריכה לגשמים מיד אחר החג⁴⁰. והיה ראוי לשאול בה מיד אחר שמחת תורה, אלא שבזמן שבית המקדש היה קיים איחרו השאלה ט"ו ימים אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל שעלה לרגל לביתו, לנהר פרת, שהוא מקום ישוב היותר רחוק מירושלים, ולא יעצרנו הגשם⁴¹.

וכן במקומות הסמוכים לארץ ישראל, והאזורים והאקלים שלהם דומה לשל ארץ ישראל, אף על פי שהם מחוץ לקדושת ארץ ישראל, כגון מדברות סיני וסואץ ואל עריש וכדומה, או בגולן וכן בדמשק וסביבותיה⁴², שואלים טל ומטר בשבעה בחשון כתושבי ארץ ישראל.

⁴⁰ שו"ע הרב שם א. ובמ"ב ה הביא "לפי ששם צריך לגשמים לפי שנבזה הוא מכל הארצות משא"כ בגולה" ואף לאחר החורבן היו מתאספים ג"כ מכל הסביבות בירושלים לרגל כמו שעושים גם היום לפיכך לא בטלו תקנת חכמים שתקנו השאלה בארץ ישראל בו' במרחשון. שו"ע הרב שם א ועיין שו"ת יחווה דעת חלק ב סימן י שהביא משו"ת התשב"ץ חלק ג' (סימן רא), שיש סמך וראיה שעדיין קדושת ירושלים והמקדש קיימת, שהרי עדיין עולים לרגל ממצרים וסוריה ושאר ארצות, וגם נשאר שם מהנסים שהיו בירושלים בזמן בית המקדש, שלא אמר אדם לחבירו צר לי המקום בירושלים, ובבית הכנסת שבירושלים הצריכה לתושבי המקום בכל השנה, בעת התקבץ החוגגים העולים לרגל בחג השבועות יותר משלש מאות איש, מתמלאת בית הכנסת פה לפה, וכולם נכנסים ויושבים רווחים, כי עדיין ירושלים בקדושתה עומדת, והוא סימן לגאולה השלישית שתהיה במהרה בימינו. ע"כ. ובספר חסידים (מקיצי נרדמים סימן תרל) מסופר, שרבינו האי גאון היה עולה לירושלים בכל שנה לקראת חג הסוכות, והיה מקיף ביום הושענא רבה את הר הזיתים כשהכהנים הולכים לפניו והעם הולך אחריו וכו'. ע"ש. וראה עוד בשו"ת חתם סופר (חיו"ד סימן רלג). ובשו"ת מהר"ץ חיות (סימן עו פרק ג), ובחידושי המהר"ץ חיות (גיטין ד: ונדרים כג ע"א). לפיכך מכיון שעדיין שייך הטעם של עולי רגלים, אין לשאול טל ומטר בברכת השנים אלא משבעה בחשון והלאה. ועי"ש שדעת הרמב"ן והריטב"א שבזמן הזה שואלים בארץ ישראל כבר ממוצאי שמיני עצרת

⁴² אולם בני ארם צובה (חלב) ואנטוכיה שבסוריה, וכן בעיר סואץ עצמה, שואלים כבני הגולה, מיום ששים לתקופה. שו"ת יחווה דעת חלק ב סימן יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

ובבבב⁴³ וכן בכל חו"ל בתפוצות הגולה⁴⁴ מתחילין בליל ס' אחר תקופת תשרי⁴⁵. כלומר⁴⁶ בתפילת ערבית שמתחיל יום ס', והוא בלילה שבין הרביעי לחמישי לדצמבר⁴⁷, ובשנה שחודש פברואר עשרים ותשעה יום, נופלת התקופה בלילה שבין החמישי לשישי בדצמבר. ואז יכריז השמש לאחר הקדיש קודם התפלה טל ומטר בכדי שידעו לומר ותן טל ומטר, ואם לא הכריז אעפ"כ יאמרו.

גם במקומות הצריכים גשמים בימות החמה, אין שואלים בברכת השנים⁴⁸, כיון שיש בו היזק לשאר ארצות, אלא מתחילים בליל ס' אחר תקופת תשרי כנזכר⁴⁹. אולם⁵⁰ שואלין הם בשומע תפלה שהוא מקום שאלת כל צרכיו של אדם ודוקא כל יחיד⁵¹ לעצמו בתפלת לחש, אבל אין אומרים ותן טל ומטר בתפלת הצבור, שהיא חזרת הש"ץ⁵². אלא מרצין לפניו יתברך בתענית ובסליחות ובמזמורים ופסוקים של מטר, ואין הש"ץ משנה ממטבע הצבור לומר בפירוש ותן טל ומטר בשומע תפלה.

⁴³ שאינה ארץ הרים בארץ ישראל וא"צ לגשמים מיד אחר החג.

⁴⁴ מ"ב שם ה

⁴⁵ ויום התקופה ויום השאלה הם בכלל הס' נמצא לעולם ב' ימים בין התקופה לשאלה שאם התקופה ביום א' השאלה היא בליל ד' וס' יום אלו אין מונין אותם מעת לעת אלא אפילו נפלה התקופה ביום מתחילין לשאול בליל ס' מיום זה. מ"ב שם ד

⁴⁶ מ"ב שם ג

⁴⁷ קיצור שו"ע י"ט ה' ועיין תשובות והנהגות כרך ב סימן נד שכל זה לאחר שנת 1900 למספרם ששינו יום אחד, והראשונים הביאו זמן אחר, שראו הנויים בשנת 1528 למספרם, שאין שנת החמה שס"ה יום ושש שעות, רק פחות י"א רבעים וי"ד דקות ונצטרף משנים הרבה, ושינו או בעשרה ימים הלוחות, ומאז הזמן כמו שביארנו, עד שלפי חשבונם בשנת 2100 ישנו עוד פעם (ואז בודאי משיח צדקינו כבר יהיה עמנו).

⁴⁸ שו"ע ונו"כ שם ב

⁴⁹ ואם בארצות אלו טעה היחיד ושאל מטר מו' במרחשון ואילך אינו מחויב לחזור. שו"ע הרב שם

⁵⁰ בתשובת הרא"ש תמה על זה שאף שאנו הולכים אחרי חכמי בבב כל מקום ועושים כמותם במקום שנחלקו חכמי בבב וחכמי ארץ ישראל מפני שתלמוד בבלי הוא עיקר זהו בדבר איסור והיתר וחייב ופטור וטומאה וטהרה אבל בדבר התלוי בצורך השעה ואין בו שינוי לעבור על דברי תורה ראוי לילך אחר השנים והמקומות והזמן שבבב שוכנת על מים רבים וא"צ לגשמים עד ס' לתקופה או היה זמן הזרע מאוחר בבבב אבל בארצות אלו שזמן הזרע הוא מחצי תשרי ואילך הדבר ידוע שאם לא ירדו גשמים מיד אחר הזרע שהוא מתקלקל שהעופות והעכברים יאכלוהו כולו למה לא נעשה כבני ארץ ישראל ששואלין הגשמים ב' במרחשון אולם לענין הלכה לא נתקבלה סברא זו וכתב הרא"ש שלא נתקבלו דבריו לפני חכמי דורו שכבר נהגו מעולם בכל תפוצות ישראל שבחוץ לארץ לילך אחר בני בבב בזה ולפ"ז אם ארץ אחת צריכה לגשמים בימות החמה אפילו היא רחבת ידים כמו אשכנ"ז בכללה או ספר"ד בכללה ואפילו ארצות רבות רחבת ידים כיחידים הם, ובשומע תפלה. ביאור הלכה שם ד"ה ומיהו

⁵¹ ומיהו אם בארץ אחת כולה הצריכים מטר בימות החמה, טעה בה יחיד ושאל מטר בברכת השנים, אם רוצה חזור ומתפלל בתורת נדבה בלא שאלה בברכת השנים אבל אינו מחויב לחזור כלל שבוה יכול לסמוך על שיטת הרא"ש הנזכרת. שו"ע ורמ"א שם. אבל אם איזו עיירות צריכין למטר כל שאין עליהם שם ארץ כיחידים דמי ואפילו בדיעבד אם שאל מטר בברכת השנים חוזר. ביאור הלכה שם ב

⁵² מ"ב שם ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

ח. כי מכריז גלימא מכריז

כיצד מכריז⁵³, מודיע מין האבידה שמצא, ואינו מכריז סתם אבידה מצאתי, לפי שצריך לקרב הדבר לבעל האבידה כמה שאפשר, ולכן אם מצא מעות מכריז מטבעות מצאתי, וכן בגד או בהמה או שטרות, ויבא בעל האבידה ויתן סימנים⁵⁴, ובמצא דרך הנחה מכריז המקום, והמוצא צריך לומר איזה חפץ אבד⁵⁵.

ט. רגל ראשון אומר רגל ראשון רגל שני אומר רגל שני רגל

שלישי אומר סתם ואמאי לימא רגל שלישי דלא אתי

לאחלופי בשני

מה שהתבאר שבראשונה כל מי⁵⁶ שמצא אבדה היה מכריז עליה שלשה רגלים, ברגל ראשון אומר ראשון, שני אומר שני, שלישי מכריז סתם כדי שלא יתחלף לו שני בשלישי, ואחר רגל האחרון בשבעת ימים מכריז פעם רביעית.

דף כח:

י. משחרב בית המקדש שיבנה במהרה בימנו התקינו שיהו

מכריזים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ומשרבו האנסים

התקינו שיהו מודיעין לשכיניו ולמיודעיו ודיו

⁵³ שו"ע ונו"כ רסז ד

⁵⁴ ואין חוששין שמא ע"כ יבא רמאי שיודע שחבירו אבד חפץ כזה ויתן סימנים, כיון שאין מחזירין אלא בסימנים מובהקים.

⁵⁵ בחידושים מבן המחבר בספר דברי משפט כתב שבדרך הנחה דקיי"ל דמקום הוי סימן, דעת רש"י שמכריז המקום, והמוצא צריך לומר איזה חפץ אבד, וביארו התוס' שאין דרך ששני בני אדם הניחו חפץ כזה במקום אחד, ועיי"ש שהוכיח שגם הנ"י סובר כן.

⁵⁶ רמב"ם הלכות גזלה ואבדה פרק יג הלכה ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

משחרב בית המקדש התקינו שיהא מכריז⁵⁷ בבתי כנסיות ובתי מדרשות⁵⁸, וטוב להכריז אחר גמר התפילה⁵⁹, ומותר להכריז על אבידה בשבת, אפילו באבידה האסורה בטלטול⁶⁰. ובימינו⁶¹ יש להכריז בבתי כנסיות שבשכונה בה נמצאה האבידה וכן במקומות ציבוריים שבשכונה, ונהגו לפרסם ע"י פתקאות בביהכנ"ס, וצריך להיות באופן בולט וגלוי לכל, שאם לא כן אינו יוצא מצות הכרזה.

יא. משרבו האנסיין דאמרי אבידתא למלנא

במקום בו⁶² מציאה מולאמת, ויש חשש שאם יפרסם יקחנה ממנו, מכריז עד שידעו שכניו ומיודעיו.

⁵⁷ שו"ע ונו"כ רסו ג

⁵⁸ בשם עין יהוסף כתבו שמכריז בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבעיר. ומשמע במאירי דלר"י דקיי"ל כוותיה אינו יוצא בהכרזה עד שידעו בו שכניו, אלא צריך שיהא במעמד כל ישראל, וא"כ גם לאחר חורבן ביהמ"ק שיבנה במהרה מכריז בכל בתי כנסיות, ובירושלמי משמע שצריך להכריז ג' ימים, אבל הפרישה כתב שא"צ ג' פעמים, וכתב בעין יהוסף דכיון שמכריז בכל בתי כנסיות א"צ רק פעם אחת. ובשו"ת מהרי"ק שורש קי משמע שרבינו גרשום מאור הגולה תיקן שיכריזו עבור בעל האבידה שמי שמצא או מי שידע מי מצא שיודיעו לו להחזירנה (ומה שדן שם בדיון מי שקיבל בסוד והבטיח שלא לגלות מי שמצא אם יכול לבטל תקנת ר"ג, צ"ע, שבלאו תקנת ר"ג יש עליו מצות השבת אבידה להודיע אם יודע מי מצא, ואפשר שאין המצוה מוטלת רק על המוצא ולא על היודע מי שמצא, וגם זה לכאורה דוחק, ועי' מ"ש בפרק א הערה סג בדיון מי שידע שפלוגי גנב משל חבירו אם חייב להודיע לו בהנמס).

⁵⁹ סמ"ע שם

⁶⁰ שו"ע או"ח סימן שו סעיף יב, ואף על פי שאינו לצורך שבת, שהרי בלא"ה אסור להחזירה, מ"מ מותר מפני שההכרזה היא דבר מצוה, וכתב במ"ב שם שנהגו להכריז גם על אבידת עכו"ם אפילו בשבת מפני דרכי שלום. ובארח"ה שם כתב בשם מלבושי יום טוב דה"ה על גניבה מכריזין.

⁶¹ בפתחי חושן חלק ב פרק ז הערה יא וז"ל – ויש להסתפק בזמננו בעיר גדולה אם חייב להכריז בכל בתי כנסיות שבעיר, ולא מצאתי מי שיצריך כן, וכבר הערתי בזה בפרק ג הערה ג, עיין שם. ואם נאמר שחייב ההכרזה היא עד שיגיע לידיעת האובד או שכניו, א"כ כשמצא במקום שבאים ממקומות וערים אחרות יהא חייב להכריז בכל בתי כנסיות שבכל הארץ, ובפרט שבעוה"ר יש הרבה שאינם באים כלל לביהכנ"ס, ובוה אפשר לומר שאינו צריך לחשוש לכך, אבל לא מסתבר לומר כן, ואם נחייבהו לפרסם בעתון, כמ"ש החת"ס בתשובה חו"מ סימן קכב וכן בשו"ת חבצלת השרון חו"מ סימן כח א"כ יהא חייב לפרסם בכל העתונים, שמנין ידע איזה עתון בא לידיעת האובד, (ובכלל יש להסתפק אם מותר לפרסם בעתון חילוני, שיותר מסתבר לאיסור), וגם כרוך בהוצאות גדולות שיתכן מאד שלא יקבלם בהזרה, ועי' סוף פרק ב מ"ש בענין מסירת אבידה למשמרה במקום שיש חוק כזה, ועכ"פ חלק ממצות הכרזה שייך בזה, שיש הרבה אנשים הפונים למשמרה כשנאבד להם חפץ, ואם מצא בשכונה מסוימת מסתבר שצריך להכריז בכל בתי כנסיות שבשכונה, והוי כידעו בו שכניו, והיינו שכני המקום שנמצא בו האבידה.

⁶² שו"ע ונו"כ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

**יב. אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבדה לו אבידה נפנה
לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם זה עומד ומכריז
וזה עומד ונותן סימנין**

אבן גבוהה⁶³ היתה חוץ לירושלם שעליה היו מכריזין.

**יג. אמר את האבידה ולא אמר סימניה לא יתן לו ... לא אמר
סימנין מובהקין דידה ... משרבו הרמאין התקיננו שיהו
אומרים לו צא והבא עדים דלאו רמאי את וטול**

אין מחזירין אבידה⁶⁴ אלא בסימנים מובהקים, כגון⁶⁵ מדה, משקל או מנין
או מקום⁶⁶, וכל שכן סימן גמור, כגון שאומר שיש נקב במקום מסוים, אבל
צבע החפץ אינו סימן⁶⁷.

מדין תורה⁶⁸ מחזירין אבידה למי שבא ונותן סימן, אלא אם כן הוא מוחזק
רמאי אין מחזירין לו רק על פי עדים שהחפץ שלו. ויש אומרי⁶⁹ שמדין
תורה מחזירין לסתם בני אדם אפילו בסימן צבע החפץ, ומי שהוא מוחזק
רמאי אין מחזירין לו רק בסימן מובהק.

⁶³ רמב"ם שם הלכה א

⁶⁴ שו"ע ונו"כ רסז יד

⁶⁵ ופשוט שמחזירין עפ"י עדים שזה הבירור היותר מועיל, אף על פי שאין בו סימן (אם יודע שלא התייאש),
והר"ן בחולין דף צו כתב שמחזירין גם עפ"י עד אחד, וכתבו כמה אחרונים בטעמו שאינו כמוציא ממון עפ"י
ע"א, שהרי גם המוצא אינו נקרא מוחזק במציאה, כמ"ש התוס' סוף פ"ק דכתובות. ובנה"מ סימן קמו ס"ק מז
כתב שיש לפקפק בדברי הר"ן, ועי' שו"ת פרי יצחק ח"ב סימן נו שהאריך בהלכה זו והביא דעת כמה פוסקים
שאינ מחזירין אבידה עפ"י ע"א. ועי' אמרי בינה דיני עדות סימן כט, שו"ת מהרי"א ענין סימן יט וסימן כ,
שער משפט סימן לג סק"א.

⁶⁶ שו"ע ונו"כ שם ז הסמ"ע שם כתב שגם ארוך או גוץ הוא סימן מובהק, והש"ך כתב שאינו סימן כלל.

⁶⁷ סמ"ע שם.

⁶⁸ שו"ע ונו"כ שם הו

⁶⁹ רמ"א שם סעף ו, ופירוש הסמ"ע בדבריו, והש"ך סק"ג חולק, עיין שם,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

התקינו חז"ל⁷⁰ שלסתם בני אדם אין מחזירין עד שיביא עדים שאינו רמאי, או שמוחזק לנו שהוא תלמיד חכם, ואז מחזירין לו בסימנים מובהקים, ואף בזמן הזה יש דין תלמיד חכם לענין זה⁷¹, ויש אומרים⁷² שבסימן גמור מחזירין אפילו לסתם בני אדם, ואם מביא עדים שאינו רמאי, או שהוא מוחזק בתלמיד חכם, מחזירין לו בסימן מובהק, ואם הוא ודאי רמאי אין מחזירין אלא על פי עדים.

יד. מסתברא לא מייתי איניש חובתא לנפשיה

בכתובות דף יח: התבאר שהמעיד עדות⁷³ בין בדיני ממונות, ובין בדיני נפשות בבית דין, אינו יכול לחזור בו מעדותו הראשונה, שכיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד, ודנים על פי עדותו הראשונה⁷⁴.

אולם אם חזר ואמר דבר שמוכח שטעה, כגון שהזיקוהו בי"ד להביא עדים שאינו רמאי והלך והביאם, ואמר להם הבי"ד יודעים אתם בו שהוא רמאי ואמרו העדים הן, ואמר להם הבעל דין וכי רמאי אני ואמרו לו לא אמרנו אלא שאינך רמאי, שומעין לדבריהם האחרונים, משום דמסתמא אין אדם מביא עד להביא חובתו ובודאי טעו בדבריהם, ואין זה חוזר ומגיד, וכן בכל טעות שהעדים מצויים לטעות בו נאמנים הם בעצמם ואין בזה משום חוזר ומגיד.

טז. כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימנר ... מה יהא בדמים ... ישתמש בהן לפיכך אם אברו חייב באחריותן

⁷⁰ שו"ע ונו"כ שם ו ולדעת הרמ"א לשיטת הסמ"ע אפילו בזמן הזה מחזירין בסימן מובהק אפילו לודאי רמאי.

⁷¹ ש"ך שם סק"ב, וכן פסק בשו"ע הרב.

⁷² הכרעת הש"ך שם, וכן נראה דעת המ"ז.

⁷³ רמב"ם עדות פ"ג ה"ה מוש"ע חו"מ כט א.

⁷⁴ ועי' ס' העיטור אות ק' קבלת העדות (סא א) בשם תשובה: עדותן הראשונה והאחרונה בטלה, ועי' באור הר"י פערלא לרס"ג ל"ת לד"ה ועכ"פ (הא'), שפשוט שזו ט"ס, ושהג"י במרדכי סו"פ זה בורר, בשם העיטור עדות הראשונה קיימת, וכן הוא בב"י חו"מ ס"י כט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא מציעא

אבידה שנתחייב⁷⁵ בה בהשבה ובהכרזה, כל זמן שהיא ברשותו חייב לטפל בה ולהשתדל בתקנתה שלא תפסד, וגם לטרוח ולהשביחה, כדרך שבני אדם מטפלים בשלהם, ואפילו בשבח דבר מועט חייב לטפל.

בבעלי חיים נתנו חז"ל שיעור עד כמה חייב לטפל בהם, כמו שיבואר להלן ולאחר הזמן שקבעו חז"ל, יכול לשומן ולהיות כשותף עם בעל האבידה אם ירצה⁷⁶, ויהא השכר וההפסד לאמצע, ואם ירצה יכול למכרה ולהניח הדמים, וההוצאות שהוציא יותר על שכרן חוזר ונוטל מבעל האבידה⁷⁷.

והמוכר אבידה מותר לו להשתמש בדמיה⁷⁸, ויש אומרים⁷⁹ שאפילו לא השתמש בהם כבר נתחייב אפילו באונסין, ויש אומרים⁸⁰ שכל זמן שלא השתמש בהם אינו אלא כשומר שכר. אבל לאחר שהשתמש בהם לכו"ע חייב באונסין. ואפילו גמר מלהשתמש אינו נפטר מחיובו כשואל⁸¹.

טז. כל דבר שעושה ואונל כגון פרה וחמור מטפל בהן עד

שנים עשר חדש מכאן ואילך שם דמיהן ומניחן

בבעלי חיים שאין טיפולו⁸² קשה ויש בהם ריוח, כגון פרה וחמור שיכול לעשות בהם מלאכה, מטפל בהם י"ב חודש מיום המציאה ועושה בהם מלאכה, או משכירן לאחרים⁸³, וכן תרנגולת מוכר ביציה, ואם היה ריוח יותר על אכילתן, המותר לבעלים.

⁷⁵ שו"ע ונו"כ רסז יז

⁷⁶ שו"ע ונו"כ שם כב

⁷⁷ שו"ע ונו"כ שם כו

⁷⁸ בגמרא אמרו הטעם משום שטרח בה, משא"כ כשמצא מעות אסור להשתמש בהם שלא טרח בהם, והרא"ש (סימן טז) מסתפק בדמי תפילין שמותר למכרן אף על פי שלא טרח בהם, אם מותר להשתמש בדמים.

⁷⁹ שו"ע ונו"כ שם כה דכיון שיש לו רשות להשתמש בהם הרי אצלו כשאלה.

⁸⁰ סמ"ע שם ס"ק לח לשיטת הרמ"א.

⁸¹ פתחי הושן שם פרקו הערה מא

⁸² שו"ע ונו"כ שם כב

⁸³ בשו"ע שם כתב, שוכרן ולוקח שכרן ומאכילן, ולכאורה היינו שוכרן לעצמו. ונראה פשוט שה"ה שיכול להשכירן לאחרים, ואפשר דכ"ש הוא, שהרי במכירה לעצמו יש אוסרין, כמ"ש להלן, וכן משמע בערוה"ש. אמנם במשכון מצינו שאסור לשוכרן לעצמו, וצ"ע.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא מציעא

יז. עגלים וסייחין מטפל בהן שלשה חדשים ... אווזין
ותרנגולין מטפל בהם שלשים יום ... וכל דבר שטיפולו
מרובה משכרו מטפל בהן שלשה ימים ... הא דרעיא והא
.. הא ברברי הא בזוטרי

דברים שטיפולן קשה יותר⁸⁴, כגון עגלים וסייחים, מטפל בהם ג' חדשים,
סייחים של פטם, וכן אווזים ותרנגולים זכרים⁸⁵, מטפל בהם שלשים יום, ואם
הם קטנים ביותר, וכן כל דבר שהוצאות טיפולו מרובה משכרו וכ"ש כשאין
שכר כלל רק הוצאות מטפל בהם ג' ימים⁸⁶.

⁸⁴ שו"ע ונו"כ שם כג

⁸⁵ שו"ע ונו"כ שם כד

⁸⁶ אבל טיפול בלא הוצאות חייב, כמו שצריך לטפל בכסות וכלים, וכמ"ש לעיל. ויש להסתפק בשיעור
הטירחה עד כמה חייב לטפל, וכן יש להסתפק בזמננו אם שייכים כל השיעורים שנאמרו בגמרא בבעלי חיים.
פתחי חושן שם הערה כט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

